

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

Mål nr

meddelat i Stockholm den 1 oktober 2014

Ö 4417-12

KLAGANDE

RG

Ombud: Jur.kand. FE

MOTPART

Riksåklagaren

Box 5553

114 85 Stockholm

SAKEN

Ansökan i hovrätt om resning

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Svea hovrätts beslut 2012-09-14 i mål Ö 5775-12

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen avslår RGs överklagande.

Dok.Id 97607

HÖGSTA DOMSTOLEN	Postadress	Telefon 08-561 666 00	Expeditionstid
Riddarhustorget 8	Box 2066	Telefax 08-561 666 86	08:45-12:00
	103 12 Stockholm	E-post:	13:15-15:00
		hogsta.domstolen@dom.se	
		www.hogstadamstolen.se	

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

RG har yrkat att Högsta domstolen ska bevilja hans ansökan om resning.

Riksåklagaren har motsatt sig att hovrättens beslut ändras.

RG har yrkat ersättning för rättegångskostnader i hovrätten och Högsta domstolen.

SKÄL

Bakgrund och frågan i Högsta domstolen

1. RG förde den 28 juni 2007 en lastbil lastad med betong på Ekvägen i Järfälla kommun. Lastbilen hade vid tillfället en bruttovikt om 15 320 kg. Enligt en lokal trafikföreskrift gällde genomfartsförbud på Ekvägen för lastbilar med en bruttovikt överstigande 3 500 kg.

2. RG åtalades. I stämmningsansökningen angavs som rubrik till gärningsbeskrivningen ”Överskridit tillåten bruttovikt”. Som lagrum åberopades 14 kap. 4 § trafikförordningen (1998:1276) och lokal trafikföreskrift. Gärningsbeskrivningen löd enligt följande.

”G har den 28 juni 2007 fört lastbil på Ekvägen i Järfälla kommun trots att han känt till eller bort känna till att högsta tillåtna bruttovikt för vägsträckan, 3500 kg, överskridits med 11820 kg.”

3. RG bestred ansvar för brott. Tingsrätten fann åtalet styrkt och dömde RG för förseelse mot trafikförordningen till penningböter 4 000 kr. RG överklagade inte tingsrättens dom utan domen vann laga kraft.

4. Hovrätten har avslagit RGs resningsansökan.
5. RG har överklagat hovrättens beslut och yrkat att Högsta domstolen ska bevilja resning i målet. Han har anfört att tingsrätten dömt honom för överträdelse av förbudet mot genomfartstrafik trots att gärningsbeskrivningen inte omfattat den gärningen utan avsett överträdelse av bestämmelserna om högsta tillåtna bruttovikt. Han har vidare framhållit att tingsrätten bestämt påföljden utifrån den ordningsbot som tillämpas för överskridande av bruttovikt och inte den lägre ordningsbot, 1 000 kr, som avser förbud mot genomfartstrafik.
6. Sedan en dom vunnit laga kraft får resning beviljas till förmån för den tilltalade bl.a. om den rättstillämpning som ligger till grund för domen uppenbart strider mot lag (58 kap. 2 § 5 rättegångsbalken).
7. Huvudfrågan i Högsta domstolen är om den gärning som RG dömts för har omfattats av åtalet.

Kraven på gärningsbeskrivningen

8. Enligt 30 kap. 3 § rättegångsbalken får en dom inte avse någon annan gärning än den för vilken talan i behörig ordning förts. Bestämmelsen innehåller regler om gränserna för domstolsprövningen i brottmål. När det i bestämmelsen talas om gärning för vilken talan i behörig ordning förts syftar det på den av åklagaren lämnade gärningsbeskrivningen, vilken ska framgå av stämningsansökningen. I bestämmelsen sägs vidare att rätten inte är bunden av yrkande beträffande brottets rättsliga beteckning eller tillämpligt lagrum.
9. I stämningsansökningen ska åklagaren enligt 45 kap. 4 § första stycket 3 rättegångsbalken ange bl.a. ”den brottsliga gärningen med uppgift om tid och plats för dess förövande och de övriga omständigheter som behövs för dess

kännetecknande”. Kravet på åklagaren är således inte att han eller hon i detalj ska beskriva den brottsliga gärningen. Vad som krävs enligt lagtexten är endast att de omständigheter som är tillräckliga för ”gärningens kännetecknande” anges. Detta innebär att gärningsbeskrivningen ska innehålla vad som enligt åklagaren konstituerar brottet. (Se NJA 2003 s. 486.)

10. I artikel 6 i Europakonventionen föreskrivs bl.a. att var och en som anklagas för brott har rätt att i detalj underrättas om innebörden av och grunden för anklagelsen mot honom och att få tillräcklig tid och möjlighet att förbereda sitt försvar.

11. Högsta domstolen har i tidigare rättsfall framhållit att den tilltalade kan fällas till ansvar för ett brott endast om gärningsbeskrivningen svarar mot rekvisiten enligt den aktuella straffbestämmelsen. Påståenden rörande gärningen som inte kan utläsas av gärningsbeskrivningen får inte läggas till grund för en fällande dom. (Se NJA 2003 s. 486 och NJA 2013 s. 7.)

12. Samtidigt framgår av bl.a. nämnda rättsfall att gärningsbeskrivningen vid tillämpningen av 30 kap. 3 § rättegångsbalken i viss mån får tolkas av domstolen genom att den läses i belysning av det eller de brott som åklagaren påstår att den tilltalade har begått och det eller de lagrum som åberopas. En tolkning av gärningsbeskrivningen får dock inte leda till att en dom baseras på något för den tilltalade överraskande moment, som han eller hon inte har haft möjlighet att försvara sig emot.

Har den gärning som RG dömts för omfattats av åtalet?

13. Tingsrätten har genom domen funnit styrkt att RG avsiktligt använt Ekvägen för genomfart med lastbilen och att han därigenom brutit mot den lokala trafikföreskriften.

14. Enligt gärningsbeskrivningen har åklagaren lagt RG till last att han fört lastbil på Ekvägen trots att han känt till eller bort känna till att högsta bruttovikt för vägsträckan, 3 500 kg, överskridits med 11 820 kg. Gärningsbeskrivningen innehåller således ett påstående om att RG har brutit mot ett förbud att föra lastbil som väger mer än 3 500 kg på den aktuella vägsträckan. Vad som däremot inte uttryckligen har gjorts gällande är att RG fört fordonet i genomfartstrafik. Frågan är om avsaknaden av ett påstående om sådan trafik har lagt hinder i vägen för att fälla RG till ansvar för överträdelse av förbudet mot genomfartstrafik.

15. Det är möjligt att tolka gärningsbeskrivningen så, att i påståendet om att RG brutit mot ett förbud att på vägsträckan föra fordon som väger mer än 3 500 kg, ligger underförstått att en sådan undantagssituation som skulle göra färden laglig – nämligen att det inte har varit fråga om genomfartstrafik – inte är aktuell. En sådan tolkning ligger inom ramen för vad som kan godtas från rättssäkerhetssynpunkt under förutsättning att RG har fått möjlighet att försvara sig även i frågan huruvida färden utgjort genomfartstrafik.

16. Av tingsrättens dom framgår att RGs bestridande av åtalet uteslutande har varit inriktat på frågan om färden avsett genomfartstrafik och att denna fråga också varit central i målet. Han har således fullt ut haft möjlighet att försvara sig emot de påståenden som har framförts i målet.

17. Mot bakgrund av det anförda har tingsrätten inte dömt i strid med bestämmelsen i 30 kap. 3 § rättegångsbalken. Någon grund för resning finns således inte.

Ska resning beviljas av något annat skäl?

18. Tingsrätten har bestämt påföljden till penningböter 4 000 kr. RG har gjort gällande att tingsrätten, som dömt honom för överträdelse av förbudet mot genomfartstrafik, rätteligen borde ha bestämt påföljden till penningböter 1 000 kr

eftersom detta följt av de av riksåklagaren meddelade föreskrifterna om ordningsbot.

19. Enligt 25 kap. 3 § brottsbalken bestäms penningböter till lägst 200 kr och högst 4 000 kr. Tingsrättens påföljdsbestämning har således legat inom det intervall som lagen anger. Även om en ordningsbot för otillåten fordonstrafik med motordrivet fordon vid den i målet aktuella tiden som huvudregel bestämdes till 1 000 kr, kan tingsrättens åtgärd att bestämma bötesbeloppet till 4 000 kr inte anses ha utgjort en rättstillämpning som uppenbart strider mot lag. Det finns därmed inte förutsättningar för resning.

Sammanfattande slutsats

20. Det anförda innebär att överklagandet ska avslås.

_____

_____

_____

I avgörandet har deltagit: justitieråden Ann-Christine Lindeblad, Gudmund Toijer, Göran Lambertz, Ingemar Persson och Anders Eka (referent)
Föredragande justitiesekreterare: Christer Thornefors